

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Krapina

KLASA: 041-01/21-03/16
URBROJ: 613-04-21-9
Krapina, 5. listopada 2021.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Hrvatska
demokršćanska
stranka
za 2020.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Planiranje	4
	Financijski izvještaji	5
III.	REVIZIJA ZA 2020.	12
	Ciljevi i područja revizije	12
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	12
	Metode i postupci revizije	13
	Nalaz za 2020.	14
	Provedba naloga i preporuka	18

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Hrvatske demokršćanske stranke (dalje u tekstu: Stranka) za 2020.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2020. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2020. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je svojstvo pravne osobe stekla u prosincu 2013., upisom u Registar političkih stranaka, koji vodi Ministarstvo pravosuđa i uprave, po prethodno zaključenom ugovoru o osnivanju jedinstvene demokršćanske stranke koji su zaključile političke stranke Hrvatski demokršćani, Hrvatska kršćanska demokratska stranka i Hrvatski proljećari te nakon održanog zajedničkog osnivačkog Sabora. Sjedište Stranke je Ozaljska 90, Zagreb.

Djelokrug Stranke određen je Statutom i Temeljnim programskim načelima Stranke. Prema Statutu, Stranka je osnovana u cilju da se Republika Hrvatska uredi na načelima kršćanske demokracije i sa svrhom promicanja i ostvarivanja ciljeva naznačenih u Temeljnim programskim načelima. Svoj politički nauk temelji na socijalnom nauku Katoličke Crkve te na sintezi bogatih povijesnih, kulturnih i političkih iskustava svih hrvatskih naraštaja, koja uzima kao osnovu za razumijevanje društvenih procesa, razumijevanje svojih građana i njihovih potreba te razumijevanje međunarodnih subjekata kada je u pitanju njihov odnos prema hrvatskoj državi, vodeći računa o suvremenim međunarodnim političkim odnosima te socijalno-psihološko-gospodarskim i političkim specifičnostima suvremene Hrvatske.

Statut je najviši normativni akt kojim se, osim djelokruga, uređuje i unutarnje ustrojstvo i djelovanje Stranke (posljednje izmjene Statuta donesene su u prosincu 2019.). Na temelju odredaba Statuta doneseni su sljedeći unutarnji akti: Programska načela, Etički kodeks, Propisnik o financiranju Stranke, Pravilnik o ustrojstvu i načinu rada Stranke te Propisnik o ustrojstvu, radu i mjerama Nadzornog odbora.

Stranka djeluje na području Republike Hrvatske sudjelovanjem svojih članova u radu ustrojstvenih oblika i u upravnim tijelima Stranke. Ustrojstveni oblici su podružnice, ogranci i temeljni ogranci. Podružnice se organiziraju na razini županija i Grada Zagreba, ogranci na razini gradova i općina, a temeljni ogranci na razini mjesnih odbora i naselja. Do konca 2020. osnovano je osam podružnica i 62 ogranka.

Središnja tijela Stranke su politička: Sabor, Predsjedništvo i Veliko vijeće te organizacijska i prosudbena: Tajništvo, Rizničar, Nadzorni odbor, Odbor za statutarna pitanja i Časni sud. Mandat članova tijela traje četiri godine.

Sabor je najviše tijelo Stranke, a čine ga izaslanici ogranaka i podružnica i članovi središnjeg tijela Stranke, čiji popis i broj određuje Predsjedništvo Stranke. Donosi i mijenja Statut, donosi Temeljna programska načela, raspravlja o izvješćima najviših upravnih tijela i o njima donosi odluke te daje smjernice za rad, bira i razrješava Predsjednika, zamjenika Predsjednika i dopredsjednika, Nadzorni odbor i Odbor za statutarna pitanja, bira i razrješava članove Velikog vijeća Stranke i Časnog suda te donosi poslovnik i druge akte iz svog djelokruga.

Predsjedništvo Stranke je upravno tijelo koje između dviju sjednica Velikog vijeća donosi potrebne odluke za rad Stranke. Čine ga Predsjednik, zamjenik Predsjednika, dopredsjednici, Glavni tajnik i Organizacijski tajnik. Između ostalog, predlaže, utvrđuje i provodi politiku i strategiju Stranke, raspravlja i odlučuje o najvažnijim političkim pitanjima, osniva stručna tijela, brine se o novčanim sredstvima, imenuje odbor za pripremu Sabora i za svoj rad odgovorno je Velikom vijeću i Saboru Stranke.

Predsjednik predstavlja i zastupa Stranku, nalogodavac je za raspolaganje financijskim sredstvima i odgovoran je za funkcioniranje Stranke, saziva sjednice Predsjedništva (najmanje jednom u tri mjeseca), Velikog vijeća i Sabora, a za svoj rad odgovoran je Saboru Stranke. Od 26. veljače 2014. i u vrijeme obavljanja revizije (lipanj 2021.) Predsjednik Stranke je prof. dr. sc. Goran Dodig.

Veliko vijeće je najviše predstavničko tijelo Stranke između dva zasjedanja Sabora, a čini ga 27 članova izabranih na Saboru (prema Statutu, broj članova Vijeća je od 15 do 37). Utvrđuje programske smjernice i izborni program, donosi odluke iz nadležnosti Sabora između dva zasjedanja koje Sabor potvrđuje, donosi financijski plan i usvaja završni račun, donosi programska načela, etički kodeks, poslovnik o svom radu te odluke za čije donošenje, prema Statutu, nisu nadležni Predsjedništvo i Sabor Stranke.

Tajništvo čine Glavni tajnik, Organizacijski tajnik, drugi tajnici, Rizničar i Likvidator Stranke. Tajništvo je odgovorno za cjelokupno administrativno poslovanje, koordinaciju rada između pojedinih tijela Stranke i teritorijalnim ustrojstvenim jedinicama te neposredno nadzire njihovo materijalno i financijsko poslovanje, brine se o članstvu i odgovorno je za središnju evidenciju članova. Neposredne zadatke pojedinih članova određuje posebnim aktom Stranke.

Nadzorni odbor sastoji se od tri člana. Nadzire rad, a posebno financijsko i materijalno poslovanje svih organizacijskih jedinica i tijela Stranke te o svom nalazu podnosi izvješće najmanje jednom godišnje Velikom vijeću, a Saboru kada zasjeda. O uočenim nepravilnostima u radu dužan je izvijestiti Predsjednika i Veliko vijeće, s prijedlogom mjera za njihovo otklanjanje. Ustroj, rad i mjere Nadzornog odbora regulirani su unutaršnjim aktom, a odgovoran je Saboru Stranke.

Stranka je imala dva zastupnika u 9. sazivu Hrvatskog sabora, a od 22. srpnja 2020. ima jednog zastupnika u 10. sazivu Hrvatskog sabora te je imala 24 vijećnika u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Do sredine srpnja 2020. Stranka je imala jednu zaposlenicu, koncem 2020. nema zaposlenih, a administrativne poslove u 2020. obavljala je osoba putem student-servisa.

Planiranje

Financijski plan i Godišnji program rada za 2020. doneseni su na sjednici Velikog vijeća u prosincu 2019.

Financijskim planom planirani su ukupni prihodi u iznosu od 832.050,00 kn, rashodi u iznosu od 1.030.000,00 kn te manjak prihoda u iznosu od 197.950,00 kn. Donesena je Izmjena Financijskog plana u prosincu 2020., kojom su prihodi planirani u iznosu od 708.518,00 kn, što je manje za 123.532,00 kn ili 14,9 %, rashodi su planirani u iznosu od 1.050.000,00 kn, što je više za 20.000,00 kn ili 1,9 %, te manjak prihoda u iznosu od 341.482,00 kn, što je više za 143.532,00 kn ili 72,5 % u odnosu na Financijski plan. Manjak prihoda planira se pokriti sredstvima viška prihoda iz prethodnih godina. Planirani prihodi odnose se na prihode iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 705.233,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 3.200,00 kn i prihode od imovine (kamate) u iznosu od 85,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 911.080,00 kn, rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 100.000,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu od 36.620,00 kn i financijske rashode u iznosu od 2.300,00 kn.

Godišnji program rada sadrži programske aktivnosti kao što su razvoj i jačanje Stranke, osnivanje novih ogranaka i podružnica, promoviranje Stranke kroz tribine i druge oblike promidžbe te izborne aktivnosti. Godišnji program rada sadrži ciljeve i sredstva (rashode) potrebna za njihovo provođenje te izvore financiranja.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji, Godišnji program rada i Financijski plan za 2020. te Izvešće o primljenim donacijama tijekom 2020. u propisanom roku dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja i objavljeni su na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva. Objavljeni podaci istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2020., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 651.112,00 kn, što je 160.119,00 kn ili 19,7 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 57.406,00 kn ili 8,1 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	734.325,00	590.853,00	80,5
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	74.382,00	57.795,00	77,7
3.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	2.461,00	2.400,00	97,5
4.	Drugi prihodi	63,00	64,00	101,6
	Ukupni prihodi	811.231,00	651.112,00	80,3

Vrijednosno značajnije smanjenje prihoda odnosi se na prihode iz državnog proračuna, koji su ostvareni 143.472,00 kn ili 19,5 % manje u odnosu na prethodnu godinu zbog manjeg broja zastupnika u 10. sazivu Hrvatskog sabora.

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna za redovito godišnje financiranje Stranke ostvareni su u iznosu od 590.853,00 kn i čine 90,8 % ukupno ostvarenih prihoda.

Ostvareni su u skladu s odredbama članka 6. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, prema kojima pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje imaju zastupnika u Hrvatskom saboru i nezavisni zastupnici koji su izabrani s nezavisnih lista. U skladu s odredbama članaka 7. i 10. navedenog Zakona, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora donio je u siječnju i srpnju 2020. odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 7/20 i 90/20), prema kojima je Stranka do srpnja 2020. imala dva zastupnika u 9. sazivu Hrvatskog sabora, a od srpnja 2020. jednog zastupnika u 10. sazivu Hrvatskog sabora. Sredstva za 9. saziv Hrvatskog sabora iz državnog proračuna doznačena su na središnji račun Stranke za 1. i 2. kvartal u iznosu od 380.711,00 kn te za 3. kvartal u iznosu od 43.688,00 kn. Sredstva za 10. saziv Hrvatskog sabora iz državnog proračuna doznačena su na središnji račun Stranke za 3. i 4. kvartal u iznosu od 166.454,00 kn.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu od 57.795,00 kn i čine 8,9 % ukupno ostvarenih prihoda. Sredstva za redovito godišnje financiranje Stranke primljena su od jedanaest jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u skladu s odredbama članaka 6. i 7. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, prema kojima pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave. Odredbom članka 96. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, propisano je da će se postupci koji su započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona, a koji nisu dovršeni, dovršiti prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 – pročišćeni tekst, 2/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17). Prema evidenciji, Stranka u predstavničkim tijelima 14 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima 24 vijećnika. Potraživanja za prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave evidentirana su u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima u iznosu od 15.148,00 kn.

– Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu od 2.400,00 kn i čine 0,3 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) članova Stranke za pomoć obitelji čiji je stambeni objekt stradao u potresu.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2020., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 947.692,00 kn, što je 99.602,00 kn ili 11,7 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 102.308,00 kn ili 9,7 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	46.422,00	27.486,00	59,2
2.	Materijalni rashodi	790.613,00	825.212,00	104,4
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	145.937,00	218.894,00	150,0
2.2.	Drugi materijalni rashodi	644.676,00	606.318,00	94,1
3.	Rashodi amortizacije	7.544,00	10.269,00	136,1
4.	Financijski rashodi	3.026,00	2.325,00	76,8
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	0,00	82.400,00	-
6.	Drugi rashodi	485,00	0,00	-
	Ukupni rashodi	848.090,00	947.692,00	111,7
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	811.231,00	651.112,00	80,3
	Manjak prihoda	36.859,00	296.580,00	804,6

U odnosu na prethodnu godinu, više su ostvareni rashodi za promidžbu i informiranje za 72.957,00 kn ili 50,0 % zbog održavanja izbora za zastupnike u Hrvatski sabor. Rashodi za zaposlene ostvareni su manje za 18.936,00 kn ili 40,8 % zbog prestanka radnog odnosa zaposlenika. Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu od 82.400,00 kn, a u prethodnom razdoblju nisu ostvareni.

Na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor, koji su održani u srpnju 2020., Stranka je bila izborni sudionik u II. i X. izbornoj jedinici na zajedničkim listama koje su predložile dvije ili više političkih stranaka.

U II. izbornoj jedinici Stranka je s četiri političke stranke (Željko Lacković – Nezavisne liste, Narodna stranka – Reformisti, Hrvatska seljačka stranka braće Radić i Nezavisni seljaci Hrvatske) u lipnju 2020. zaključila Sporazum o političkoj suradnji i sastavljanju koalicijske stranačke kandidacijske liste na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor 2020. Sporazumom je utvrđeno zajedničko djelovanje u izbornoj kampanji za Hrvatski sabor u 2020., a način financiranja (visina financijskih sredstava za financiranje i izbornu promidžbu) te sastavljanje obračuna zajedničkog izlaska na izbore nisu ugovoreni. Nakon okončanja izborne promidžbe nositelj koalicijskog sporazuma Željko Lacković – Nezavisne liste sastavio je financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, koji je dostavljen Državnom izbornom povjerenstvu te prema kojem ukupni troškovi izborne promidžbe za sve koalicijske partnere iznose 389.689,00 kn (od čega se na Stranku odnosi 65.223,00 kn). Stranka je u lipnju 2020. na poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor (koji je otvorio nositelj koalicijskog sporazuma, Željko Lacković – Nezavisne liste) doznala vlastita sredstva (predujam) u iznosu od 50.000,00 kn, što je u poslovnim knjigama Stranke evidentirano na računu rashoda za donacije (pomoći) koalicijskom partneru, umjesto u okviru potraživanja za dane predujmove nositelju koalicijskog sporazuma. Za preostali iznos od 15.223,00 kn Stranka je račune prosljedila nositelju koalicijske liste, a podmirila ih je sa svog redovnog računa.

U X. izbornoj jedinici Stranka je bila na zajedničkoj listi s jednom političkom strankom (Hrvatskom demokratskom zajednicom). Prema Sporazumu o financiranju izborne promidžbe za izbore za zastupnike u Hrvatski sabor 2020., koji je zaključen u lipnju 2020., između ostalog, utvrđeno je da Stranka neće sudjelovati u financiranju troškova izborne promidžbe niti će potraživati sredstva iz naknade troškova izborne promidžbe, koja će se ostvariti iz državnog proračuna Republike Hrvatske ili drugih izvora. Unatoč navedenom Sporazumu, Stranka je financirala izbornu promidžbu (tisak letka) u iznosu od 9.375,00 kn s redovnog računa.

S obzirom na navedeno, skreće se pozornost da političke stranke međusobnim sporazumima trebaju jasno utvrditi način financiranja troškova izborne promidžbe, odnosno iznos rashoda koji treba sufinancirati svaki koalicijski partner, obveza uplate i iznos predujma, obračun ukupnih troškova izborne promidžbe te način izvještavanja i evidentiranja rashoda u poslovnim knjigama pojedine političke stranke (na temelju obračuna ili na temelju preslika knjigovodstvenih isprava o poslovnim događajima), kao i način podjele ostvarene naknade troškova izborne promidžbe iz državnog proračuna (ako ostvare to pravo), kako bi podaci o financiranju izborne promidžbe u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, kao i financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe, bili evidentirani, odnosno iskazani u skladu s propisima koji uređuju financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija. Kada je politička stranka koalicijski partner, dane predujmove u poslovnim knjigama treba evidentirati u okviru potraživanja za dane predujmove nositelju koalicijskog sporazuma, a po okončanju izbora i obračunu udjela u troškovima, treba evidentirati rashode za izbornu promidžbu na pripadajućim skupinama računa računskog plana te obveze prema koalicijskom partneru. Također, ispostavljene račune koji se odnose na izbornu promidžbu za izbor zastupnika u Hrvatski sabor trebalo je podmiriti s posebnog računa za financiranje izborne promidžbe koji je otvorio nositelj koalicijske liste.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 27.486,00 kn i čine 2,9 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za plaće u iznosu od 21.447,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 3.539,00 kn te nagradu za zaposlenicu u iznosu od 2.500,00 kn. Plaće su obračunane i isplaćene u skladu sa zakonima i drugim propisima koji se odnose na obračun i isplatu plaća te ugovorom o radu.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni su u iznosu od 218.894,00 kn i čine 23,1 % ukupno ostvarenih rashoda, od čega se na promidžbu za redovno poslovanje odnosi 193.575,00 kn, a na izbornu promidžbu za izbor zastupnika u Hrvatski sabor 25.319,00 kn. Rashodi za promidžbu za redovno poslovanje u iznosu od 193.575,00 kn odnose se na nabavu kalendara i kemijskih olovaka u iznosu od 106.250,00 kn, na tisak promotivnih upaljača, kemijskih olovaka, vrećica i majica u iznosu od 57.375,00 kn, izradu *banera*, *roll-upa*, dizajna i pripreme za letke u iznosu od 11.938,00 kn te usluge oglašavanja na radiju u iznosu od 18.012,00 kn.

Rashodi za izbornu promidžbu za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 25.319,00 kn odnose se na tisak i lijepljenje plakata u iznosu od 15.944,00 kn te tisak letaka u iznosu od 9.375,00 kn. Ispostavljeni računi dobavljača za troškove izborne promidžbe (25.319,00 kn) plaćeni su s redovnog žiroračuna Stranke. Dio spomenutih računa (u iznosu od 15.223,00 kn) proslijeđen je nositelju koalicijske liste (Željko Lacković – Nezavisne liste), koji ih je iskazao u Izvještaju o financiranju izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, dok dio računa (10.096,00 kn) nije proslijeđen nositeljima koalicijskih lista (Hrvatskoj demokratskoj zajednici u iznosu od 9.375,00 kn i Željku Lackoviću – Nezavisne liste u iznosu od 721,00 kn).

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 606.318,00 kn i čine 64,0 % ukupno ostvarenih rashoda.

Odnose se na rashode za usluge u iznosu od 394.448,00 kn, naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 91.417,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu od 70.642,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 12.962,00 kn te druge nespomenute materijalne rashode (reprezentaciju) u iznosu od 36.849,00 kn.

Rashodi za usluge ostvareni u iznosu od 394.448,00 kn odnose se na zakupnine i najamnine (zakup šest poslovnih prostora, povremeni najam i najam osobnih automobila) u iznosu od 164.475,00 kn, intelektualne i osobne usluge (između ostalog, usluge rada putem student-servisa, knjigovodstvene usluge i usluga izrade završnog računa, istraživanje javnog mnijenja, usluge savjetovanja oko komunikacijskih aktivnosti, PR savjetovanje te izrada financijskog plana i rasporeda troškova po aktivnostima) u iznosu od 146.902,00 kn, računalne usluge u iznosu od 38.678,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 25.761,00 kn, komunalne usluge u iznosu od 10.641,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 7.917,00 kn te druge usluge u iznosu od 74,00 kn.

Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa ostvarene u iznosu od 91.417,00 kn odnose se na naknade za korištenje privatnih automobila u službene svrhe u iznosu od 60.218,00 kn te naknade drugih troškova (smještaj članova političke akademije) u iznosu od 31.199,00 kn.

Rashodi za materijal i energiju ostvareni u iznosu od 70.642,00 kn odnose se na uredski materijal i druge materijalne rashode u iznosu od 34.402,00 kn, energiju (električna energija za poslovne prostore, gorivo i plin) u iznosu od 21.887,00 kn, sitan inventar u iznosu od 8.568,00 kn te materijal i sirovine u iznosu od 5.785,00 kn.

Naknade troškova zaposlenima ostvarene u iznosu od 12.962,00 kn odnose se na službena putovanja u iznosu od 7.490,00 kn te naknade za prijevoz na posao i s posla u iznosu od 5.472,00 kn. Troškovi službenih putovanja ostvareni su na temelju uredno popunjenih putnih naloga, a naknade za prijevoz za dolazak na posao i odlazak s posla isplaćene su na temelju potvrde javnog prijevoznika.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu od 10.269,00 kn i čine 1,1 % ukupno ostvarenih rashoda. Obračun je obavljen u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 108/18 – ispravak).

– Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu od 82.400,00 kn. Odnose se na donacije (pomoći) uplaćene koalicijskom partneru (Željko Lacković – Nezavisne liste) u iznosu od 50.000,00 kn, Hrvatskom Crvenom križu u iznosu od 30.000,00 kn te za pomoć obitelji čiji je stambeni objekt stradao u potresu u iznosu od 2.400,00 kn. Donacije (pomoći) u iznosu od 50.000,00 kn uplaćene su koalicijskom partneru, Hrvatskom Crvenom križu i obitelji čiji je objekt stradao u potresu prema sporazumu o političkoj suradnji, zahtjevima, odluci Stranke i ugovoru o darovanju.

– Manjak/višak prihoda

Manjak prihoda za 2020. ostvaren je u iznosu od 296.580,00 kn, preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 561.756,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 265.176,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2020., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 297.413,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2020.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2020.	31. prosinca 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	25.631,00	15.363,00	59,9
1.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina	4.488,00	0,00	-
1.2.	Proizvedena dugotrajna imovina	21.143,00	15.363,00	72,7
2.	Financijska imovina	569.918,00	282.050,00	49,5
2.1.	Novac u banci i blagajni	549.736,00	261.152,00	47,5
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	5.462,00	5.750,00	105,3
2.3.	Potraživanja za prihode	14.720,00	15.148,00	102,9
	Ukupno imovina	595.549,00	297.413,00	49,9
3.	Obveze	16.485,00	14.929,00	90,6
3.1.	Obveze za rashode	16.485,00	14.929,00	90,6
4.	Vlastiti izvori	579.064,00	282.484,00	48,8
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	595.549,00	297.413,00	49,9

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora koncem 2020. manja je za 298.136,00 kn ili 50,1 % u odnosu na stanje iskazano početkom godine, zbog smanjenja novčanih sredstava i vlastitih izvora.

Nefinancijska imovina u iznosu od 15.363,00 kn odnosi se na uredsku opremu i namještaj u iznosu od 26.790,00 kn te opremu za održavanje i zaštitu u iznosu od 2.913,00 kn umanjenu za ispravak vrijednosti u iznosu od 14.340,00 kn.

Financijska imovina u iznosu od 282.050,00 kn odnosi se na novac u banci i blagajni u iznosu od 261.152,00 kn i potraživanja (za prihode i drugo) u iznosu od 20.898,00 kn. Spomenuta potraživanja odnose se na potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 15.148,00 kn, potraživanja za predujmove u iznosu od 5.233,00 kn te na potraživanja za više isplaćene akontacije po putnim nalogima u iznosu od 517,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (lipanj 2021.) potraživanja su naplaćena u iznosu od 4.554,00 kn ili 21,8 % ukupnih potraživanja.

Obveze u iznosu od 14.929,00 kn odnose se na obveze prema dobavljačima u iznosu od 14.272,00 kn, obveze za stambenu pričuvu u iznosu od 457,00 kn te obveze za naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 200,00 kn. U odnosu na stanje iskazano početkom godine manje su za 1.556,00 kn ili 9,4 %. Do vremena obavljanja revizije (lipanj 2021.) podmirene su obveze u iznosu od 14.555,00 kn ili 97,5 %.

Vlastiti izvori iskazani su koncem 2020. u iznosu od 282.484,00 kn, a odnose se na vlastite izvore u iznosu od 17.308,00 kn i višak prihoda (raspoloživ u sljedećem razdoblju) u iznosu od 265.176,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2020.

Postupci revizije provedeni su od 17. svibnja do 5. listopada 2021.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17 i 115/18).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
4. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19)
5. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
6. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20)
7. Statut (prosinac 2013.) i izmjene Statuta (rujan 2017. i prosinac 2019.)
8. Godišnji program rada za 2020.
9. Financijski plan za 2020. i Izmjene Financijskog plana za 2020.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi s prihodima iz proračuna, kao i obračunom plaća i naknada, materijalnim rashodima, amortizacijom, financijskim te drugim rashodima. Obavljeni su razgovori s članovima Stranke i osobama iz knjigovodstvenog servisa te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2020.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2020. utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje.

1. Sustav unutarnjih kontrola

- 1.1. Prema odredbi članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Stranka je u veljači 2020. donijela Pravilnik o materijalno-financijskom poslovanju, kojim se uređuje raspolaganje sredstvima, nadzor, financijsko izvještavanje, financiranje, blagajničko poslovanje, financijski plan te popis imovine i obveza. Prema navedenom Pravilniku, svu financijsku dokumentaciju kojom se stvaraju obveze Stranke ovjerava Predsjednik Stranke. Etičkim kodeksom koji je donijelo Veliko vijeće u studenome 2017. uređena su načela i pravila ponašanja, sukob interesa te visoki i jasni standardi etičkog ponašanja koje trebaju poštovati članovi Stranke, ali i osobe koje nisu članovi, a politički djeluju za Stranku. Tijekom 2020. nije bilo povrede službene dužnosti. Nadzorni odbor je u veljači 2021. obavio kontrolu financijsko-materijalnog poslovanja za 2020. te je utvrdio da nije bilo nepravilnosti u poslovanju Stranke.

Revizijom su uočene nepravilnosti i propusti koji se odnose na planiranje i računovodstveno poslovanje. Vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje financijskih izvještaja povjereno je, na temelju ugovora, knjigovodstvenom servisu. Nepravilnosti u računovodstvenom poslovanju posljedica su, između ostalog, i nedovoljne koordinacije između Stranke i knjigovodstvenog servisa.

Dobro organiziran sustav unutarnjih kontrola povećava vjerojatnost da će informacije o financijskom položaju i uspješnosti poslovanja biti realno i objektivno iskazane u financijskim izvještajima, a sredstva korištena racionalno i učinkovito.

Državni ured za reviziju preporučuje i nadalje razvijati sustav unutarnjih kontrola u cilju osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete financijsko-računovodstvenog poslovanja Stranke.

2. Planiranje

- 2.1. Godišnji program rada sadrži programske aktivnosti kao što su razvoj i jačanje Stranke, utemeljenje novih ogranaka i podružnica, promoviranje Stranke kroz tribine i druge oblike promidžbe te izborne aktivnosti. Godišnji program rada sadrži ciljeve i sredstva (rashode) potrebna za njihovo provođenje te izvore financiranja, ali ne sadrži planirane rashode prema vrstama.

Stranka ne prati ostvarenje rashoda po aktivnostima utvrđenim Godišnjim programom rada, a na knjigovodstvenim ispravama (računima) nije navedena programska aktivnost na koju se rashod odnosi te nije moguće utvrditi jesu li sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih Godišnjim programom rada i Financijskim planom. Odredbama članka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, propisano je da politička stranka financijska sredstva može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.

Državni ured za reviziju preporučuje pratiti ostvarenje rashoda po aktivnostima utvrđenim godišnjim programom rada, a na knjigovodstvenim ispravama (računima) navesti programsku aktivnost na koju se rashod odnosi kako bi bilo moguće utvrditi jesu li sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada i financijskim planom, u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma.

3. Računovodstveno poslovanje

- 3.1. Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Pojedini poslovni događaji nisu evidentirani u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima novčana sredstva na žiroračunu više su evidentirana odnosno iskazana za 6.000,00 kn u odnosu na stanje novčanih sredstava prema izvodu poslovne banke na 31. prosinca 2020. Prema obrazloženju Stranke, novčana sredstva u iznosu od 6.000,00 kn uplaćena su na *prepaid* kartice članova Stranke koji su putem društvene mreže reklamirali i objavljivali aktivnosti Stranke. Za spomenute usluge reklamiranja i objavljivanja nije pribavljena vjerodostojna dokumentacija te u poslovnim knjigama nisu evidentirani ni u financijskim izvještajima iskazani rashodi i obveze u navedenom iznosu (6.000,00 kn). Nadalje, u okviru rashoda za intelektualne i osobne usluge te rashoda za računalne usluge u poslovnim knjigama evidentirani su rashodi za *consulting*, održavanje sustava i *web*-usluge u iznosu od 67.500,00 kn na temelju ispostavljenih računa dva dobavljača (prvi dobavljač u iznosu od 30.000,00 kn i drugi dobavljač u iznosu od 37.500,00 kn). Iz ispostavljenih računa nije vidljivo na što se usluge odnose (koji se sustav održava te što obuhvaćaju *consulting* usluge), a uz račune nije priložena ni dokumentacija iz koje bi bila vidljiva specifikacija obavljenih usluge, jedinične cijene pojedinih usluga te vrijeme obavljanja usluga. Odredbama članaka 7. i 10. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te članka 3. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, između ostalog, propisano je da je neprofitna organizacija obvezna u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora i da se neprofitno računovodstvo temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.

U okviru rashoda za energiju, u poslovnim knjigama evidentirani su rashodi za nabavu goriva za službeni automobil u najmu u iznosu od 13.537,00 kn. Za potrošnju goriva vođene su mjesečne evidencije o *locco* vožnji (za devet mjeseci, odnosno od siječnja do konca rujna 2020.). S obzirom na to da je iz navedene evidencije vidljivo da je broj prijeđenih kilometara dnevno iznosio od 63 do 673 km, Stranka je za korištenje privatnog automobila u službene svrhe za udaljenost veću od 30 km u mjestu rada ili od mjesta rada trebala izdati putne naloge.

Odredbama članka 7., stavka 34. Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20 i 1/21), propisano je da se troškovi korištenja privatnog automobila u službene svrhe u mjestu rada i/ili do 30 kilometara od mjesta rada (*locco* vožnja) priznaju temeljem evidencije o korištenju privatnog automobila u službene svrhe. Nadalje, odredbama članka 8., stavka 2. navedenog Pravilnika, propisano je da se izdaci za službena putovanja, između ostalog, za naknade korištenja privatnog automobila u službene svrhe obračunavaju na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni na putnom nalogu. Neovisno u kojem obliku se izdaje, putni nalog kao vjerodostojna isprava sadrži osobito slijedeće podatke: nadnevak izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje, mjesto u koje osoba putuje, svrha putovanja, vrijeme trajanja putovanja, vrijeme kretanja na put, podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje (ako se putuje automobilom potrebno je navesti marku i registarsku oznaku automobila, početno i završno stanje brojila-kilometar/sat), vrijeme povratka s puta, potpis ovlaštene osobe, obračun troškova, likvidaciju obračuna te izvješće s puta. Uz putni nalog obvezno se prilažu isprave kojima se dokazuju nastali izdaci i to osobito: računi za cestarine, računi za parking, putne karte ili u iznimnim i opravdanim slučajevima preslike putnih karata, računi za smještaj i drugo, bez obzira na način podmirenja izdataka.

Odredbama članka 17. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je, između ostalog, da se knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Knjigovodstvena isprava jest pisani dokument ili elektronički zapis o nastalom poslovnom događaju. Vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena. Odredbama članka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, propisano je da politička stranka financijska sredstva može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.

Državni ured za reviziju nalaže poslovne događaje evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu. Preporučuje za obavljene usluge pribaviti dokumentaciju iz koje će biti vidljiva specifikacija obavljenih usluga, jedinične cijene te vrijeme obavljanja usluga kako bi informacija o obavljenim uslugama bila pouzdana i vjerno odražavala ono što predstavlja.

Nadalje, nalaže rashode za službena putovanja obračunavati na temelju urednih i vjerodostojnih putnih naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni u putnom nalogu, u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak, kako bi se nedvojbeno moglo utvrditi da su sredstva korištena isključivo za ostvarivanje ciljeva predviđenih godišnjim programom rada i financijskim planom, u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima.

Stranka u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji.

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2019., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja. Revizijom za 2020. provjereno je je li Stranka postupila prema preporuci danoj u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navodi se preporuka iz prošle revizije i njezin status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Planiranje	2019.	Pratiti ostvarenje rashoda po aktivnostima utvrđenim godišnjim programom rada.	31. 12. 2020.	nije provedeno

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema danoj preporuci Državnog ureda za reviziju.

1.2. *Stranka se nije posebno očitovala na status preporuke, ali prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji u cijelosti.*